

Türkçe Öğretimi

Öğretmen Adayları ve Öğretmenler İçin

Editör:

Hayati AKYOL

Ayfer ŞAHİN

2. Baskı

Editörler: Prof. Dr. Hayati AKYOL - Prof. Dr. Ayfer ŞAHİN

TÜRKÇE ÖĞRETİMİ

ISBN 978-605-241-990-8
DOI 10.14527/9786052419908

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2020, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş. ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye’de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000’in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Ekim 2019, Ankara
2. Baskı: Kasım 2020, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Çetin
Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Vadi Grup Basım A.Ş.
İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 2284 Sokak No:105
Yenimahalle/ANKARA
(0312 394 55 91)

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 26687

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Dil; inançları, ırkları ve ülkeleri ne olursa olsun bütün insanların günlük yaşantısını etkileyen en güçlü iletişim aracıdır. Çünkü dil aracılığıyla hislerimizi, arzularımızı, düşüncelerimizi ortaya koymakta ve bütün sorgulamalarımızı yapmaktayız. Dil aynı zamanda insanlara hem yazılı hem de sözlü olarak kendilerini ifade etme imkânı sağlamakta ve bu yönüyle de insanları diğer bütün canlılardan ayırmaktadır.

İletişime çoğu zaman yeterince önem verilmemektedir. İyi bir iletişim kurmak için sarf edilen gayretlere rağmen yanlış anlamalar ve anlaşılmalar oldukça fazla görülmektedir. Bu sorunlar hem kendi ülkemiz içerisinde hem de başka ülkelere gittiğimizde ortaya çıkmaktadır. Kendi ülkemizde karşılaşılan sorunlar öncelikle Türkçenin eğitim ve öğretimindeki yetersizlikleri, farklı ülkelerde karşılaşılan sorunlar da yabancı dil öğretimindeki yetersizlikleri ortaya koymaktadır.

Çocuklarımızın geleceğe yönelik profesyonel bir iş edinebilmeleri ve zevk alabilecekleri bir hayat sürdürebilmeleri için dil becerilerini yeterli düzeyde kazanmaları son derece önemlidir. İyi bir dil eğitim ve öğretimi neden gereklidir? Birincisi akademik hayatın standartlarını yerine getirmek ve başarılı olmak için yetkin ve etkin bir dil öğretimi önemlidir. Okul öncesinden itibaren ses eğitiminden başlayarak daha karmaşık ve teknik kavramların öğretimine doğru bir süreç izlenmesi akademik kazanımlar açısından önemlidir. Dil öğretiminde akıcılık ve anlama, öğretilen bütün konuların doğru anlaşılması açısından gereklidir. Öğrencilerin konuşması, yazması ve öğrendiklerini iletişim sürecinde kullanabilmesi temel beklentilerdir. Dil sanatlarıyla ilgili becerileri öğrencilerin maksimum düzeyde kullanması, farklı konularda ortaya konulan içerikleri anlayabilmeleri ve farklı alanlarla ilgili düşüncelerini ifade edebilmeleri akademik başarı açısından kaçınılmaz bir beklentidir.

İkincisi profesyonel bir çalışma ortaya koyabilme açısından dil becerilerinin kazanılması önemlidir. İyi bir konuşma, yazma, dinleme, okuma, görsel okuma ve sunu günümüzde ekonomistinden mühendisine, öğretmeninden avukatına her meslekte görev yapan insanların kendilerini profesyonel olarak ifade edebilmeleri ve mesleklerini de bu şekilde yürütebilmeleri açısından son derece önemlidir. Üçüncüsü de iyi bir dil becerisi kazanmak okul hayatı dışında hayatın her evresinde önemli ve gereklidir. Bir öğrenci temel eğitimden itibaren okuyabilmek için öğrenme ve öğrenebilmek için okuma becerilerini kazanmışsa o zaman öğrenci öğrenmeyi ileri boyutlara taşıyabilecek konuma gelmiştir. Böyle bir öğrenci aynı zamanda metinlerarası okuyucudur. Okullarımızdan ve eğitimcilerimizden de beklenen dil sanatlarıyla ilgili becerileri çocuklarımıza temel eğitimden itibaren

etkili bir şekilde kazandırarak onların akıcı bir şekilde okumalarına, anlamalarına ve muhakeme güçlerini geliştirmelerine katkı sağlamalarıdır.

Hazırlanan bu kitap yukarıda ifade edilen temel düşüncelere hizmet etme amacını taşımaktadır. Toplam on yedi bölümden oluşan bu çalışmada, Türkçe öğretiminin tarihi gelişiminden metinlerarasılığa kadar farklı konular ve temalar üzerinde durulmuştur. Okumanın bütün alt alanlarıyla ilgili bölümlere bu kitapta yer verilmiştir. Böyle bir çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen bütün bölüm yazarlarına ayrı ayrı teşekkür ederiz. Öncelikle sınıf ve Türkçe öğretmeni ve adaylarına daha genel anlamda da temel eğitim düzeyinde görev yapan akademisyenlere, araştırmacılara ve öğrencilere katkı sağlaması dileğiyle.

16.07.2020

Yazarlar Adına Editörler

Prof. Dr. Hayati Akyol
Gazi Üniversitesi
Gazi Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Ayfer Şahin
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Eğitim Fakültesi

Bölümler ve Yazarları

Editörler: Prof. Dr. Hayati AKYOL - Prof. Dr. Ayfer ŞAHİN

- 1. Bölüm: Cumhuriyet'in İlanından Günümüze Türkçe Öğretim Programları**
Doç. Dr. Aysel DEMİROĞLU MEMİŞ
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi
- 2. Bölüm: Okuma Eğitimi**
Dr. Öğr. Üyesi Olcay ÖZDEMİR
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi
Doç. Dr. Özlem BAŞ
Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 3. Bölüm: Yazma, Yaratıcı Yazma Eğitimi**
Doç. Dr. Ruhan KARADAĞ YILMAZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi
Doç. Dr. Özge ERDOĞAN
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi
- 4. Bölüm: Dinleme Eğitimi**
Doç. Dr. Gülhiz PİLTEN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi
- 5. Bölüm: Konuşma Eğitimi**
Prof. Dr. Ayfer ŞAHİN
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 6. Bölüm: Kelime Hazinesinin Geliştirilmesi**
Prof. Dr. Mustafa YILDIZ
Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi
- 7. Bölüm: Metinlerarası Öğretim ve Anlam Kurma**
Prof. Dr. Hayati AKYOL
Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi
- 8. Bölüm: Dil Bilgisi ve İmla Öğretimi**
Prof. Dr. Hayati AKYOL
Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi
Prof. Dr. Ayfer ŞAHİN
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 9. Bölüm: Okuma ve Yazma Güçlüklerinin Tanılanması ve Giderilmesi**
Dr. Öğr. Üyesi Hayriye Gül KURUYER
Ordu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Olcay ÖZDEMİR
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi

- 10. Bölüm: Türkçe Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme**
Prof. Dr. Erol DURAN
Uşak Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Doktora Öğrencisi Ebru ÖZTÜRK
Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- 11. Bölüm: Metinler ve Metinlerle İlgili Anlam Kurma Soruları**
Doç. Dr. Mustafa BAŞARAN
Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 12. Bölüm: Türkçe Öğretiminde Kullanılabilecek Araç,
Gereç ve Materyaller**
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet ÖZDEMİR
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi
- 13. Bölüm: Türkçe Öğretiminde Strateji, Yöntem ve Teknikler**
Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Ordu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Üzeyir SÜĞÜMLÜ
Ordu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 14. Bölüm: Türkçe Eğitiminde Drama**
Prof. Dr. Tolga ERDOĞAN
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi
- 15. Bölüm: Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi**
Prof. Dr. Emre ÜNAL
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Öğr. Gör. Esra Nur DEMİRTAŞ
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Sağlık Yüksek Okulu
- 16. Bölüm: Görme, İşitme Sağlığı ve İlk Okuma ve Yazma
Sürecindeki Önemi**
Prof. Dr. Hayati AKYOL
Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi
Arş. Gör. Murat TEMUR
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Arş. Gör. Mustafa EROL
Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
- 17. Bölüm: Türkçe Öğretiminde Uygulama Örnekleri**
Prof. Dr. Ayfer ŞAHİN
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM CUMHURİYET'İN İLANINDAN GÜNÜMÜZE TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

1. İlkokul Türkçe Programları.....	2
1.1. 1924 İlk Mektep Türkçe Müfredat Programı.....	2
1.2. 1926 İlk Mektep Türkçe Müfredat Programı.....	3
1.3. 1930 İlk Mektep Türkçe Müfredat Programı.....	4
1.4. 1936 İlkokul Türkçe Programı.....	5
1.5. 1948 İlkokul Türkçe Programı.....	6
1.6. 1962 İlkokul Türkçe Programı Taslağı	8
1.7. 1968 Türkçe Programı.....	10
1.8. 1981 Temel Eğitim Okulları Türkçe Programı.....	11
1.9. 1997 İlköğretim Okulu Türkçe Eğitimi Yazı Programı	12
1.10. 2005 İlköğretim Türkçe (1, 2, 3, 4 ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programı 2009 İlköğretim Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu	12
1.11. 2015 Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı	16
1.12. 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar).....	17
2. Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programları.....	20
2.1. 1924 Lise Birinci Devre Müfredat Programı.....	20
2.2. 1929 Orta Mektep Türkçe Programı.....	21
2.3. 1938 Ortaokul Türkçe Programı.....	21
2.4. 1949 Ortaokul Türkçe Programı.....	22
2.5. 1962 Ortaokul Türkçe Programı.....	24
2.6. 1981 Temel Eğitim Okulları Türkçe Programı.....	24
2.7. 1997 İlköğretim Okulu Türkçe Eğitimi Yazı Programı	24
2.8. 2006 İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı.....	24
2.9. 2009 İlköğretim Türkçe Dersi (6-8.Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu	26
2.10. 2015 Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı ve 2018 Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar).....	26
Kaynaklar.....	27

2. BÖLÜM

OKUMA EĞİTİMİ

1. Okuma	29
2. Okumanın Doğası	30
3. Okuma Öğretiminin Amaçları	31
4. Okuma Teorileri	32
5. Okuma Yazma Öğretim Yöntemleri	33
5.1. Birleşimsel (Sentezci) Yöntemler	34
5.2. Çözümleyici (Analizci) Yöntemler	34
5.3. Karma (Eklektik) Yöntemler	35
6. Okuma Gelişiminin Aşamaları.....	35
6.1. 1. Aşama: İlk Okumaya Hazırlık	36
6.2. 2. Aşama: Erken Okuma	36
6.3. 3. Aşama: Serbest Okuma Becerisi (2-3. Sınıf)	36
6.4. 4. Aşama: Öğrenmek İçin Okuma (4-6. Sınıf)	36
6.5. 5. Aşama: Soyut Okuma	37
7. Okuma Becerisinin Gelişim Süreci	37
7.1. Okuma Öncesi Çalışmalar	38
7.2. Okuma Esnası Çalışmalar	39
7.3. Okuma Sonrasında Yapılacak Çalışmalar	41
8. Okuma Türleri	41
8.1. Sesli Okuma	41
8.2. Sessiz Okuma.....	42
8.3. Sesli ve Sessiz Okuma Arasındaki Farklılıklar	42
8.4. Görsel Okuma	43
8.5. Eleştirel Okuma.....	44
8.6. Ekran Okuma	45
8.7. Dijital Okuma.....	46
9. Okuduğunu Anlama	47
9.1. Akıcı Okuma ve Prozodi.....	48
9.2. Okuduğunu Anlama Stratejileri.....	49
9.2.1. Okuma Öncesi Kullanılan Stratejiler	49
9.2.1. Okuma Esnası Kullanılan Stratejiler	50
9.2.3. Okuma Sonrası Kullanılan Stratejiler	52
Kaynaklar.....	53

3.BÖLÜM

YAZMA, YARATICI YAZMA EĞİTİMİ

1. Yazmanın Tanımı ve Kapsamı	55
2. Yazma Öğretiminin Önemi ve Amacı	56
3. Yazma Becerisinin Geliştirilmesi	58
3.1. Süreç Temelli Yazma	61
4. Türkçe Öğretim Programlarında Yer Alan Yazma Yöntem ve Teknikleri	66
5. Yaratıcı Yazma.....	68
5.1. Yaratıcı Yazmanın Faydaları	69
5.2. Yaratıcı Yazma Çalışmalarında Dikkat Edilecek Noktalar	72
5.3. Yaratıcı Yazma Etkinlik Örnekleri	74
Kaynaklar.....	77

4.BÖLÜM

DİNLEME EĞİTİMİ

1. İşitme ve Dinleme	81
2. Dinleme Türleri	85
3. Dinleme Stratejileri	86
3.1. Direkt Stratejiler	87
3.1.1. Telafi Stratejileri	87
3.1.2. Bilişsel Stratejiler.....	87
3.1.2.1. Metin Temelli Stratejiler	87
3.1.2.2. Dinleyici Temelli Stratejiler	88
3.1.2.3. Bilişsel Stratejilerde Kullanılan Bazı Teknikler.....	88
3.2. Dolaylı Stratejiler	93
3.2.1. Üstbilişsel Stratejiler	93
3.2.2. Sosyal Stratejiler	96
4. Dinleme Becerisinin Geliştirilmesi.....	96
5. Dinleme Becerisinin Değerlendirilmesi.....	97
Kaynaklar.....	101

5.BÖLÜM

KONUŞMA EĞİTİMİ

1. Dil, Ana Dili, Konuşma	103
2. Konuşma Türleri.....	106
2.1. Hazırlıksız Konuşma	106
2.2. Hazırlıklı Konuşma.....	106

2.2.1. Konferans.....	107
2.2.2. Münazara	107
2.2.3. Sempozyum (Bilgi Şöleni).....	107
2.2.4. Panel	107
2.2.5. Tartışma	107
2.2.6. Demeç	108
2.2.7. Seminer	108
2.2.8. Röportaj	108
2.2.9. Brifing	108
2.2.10. Nutuk (Söylev)	108
2. 2.11. Mülakat (Görüşme).....	108
2.2.12. Forum.....	109
2.2.13. Açık Oturum	109
2.2.14. Sunum	109
2.2.15. Kurultay/Kongre.....	109
3. Konuşma Bozuklukları.....	109
3.1. Fiziksel Nedenler	110
3.2. Psikolojik ve Sosyolojik Nedenler.....	111
3.2.1. Boğumlama (Telaffuz, Artikülasyon) Bozuklukları.....	111
3.2.2. Kekemelik	112
3.2.3. Pelteklik.....	112
3.2.4. Afazi.....	112
3.2.5. Dizartri.....	112
3.2.6. Mahalli Ağızla Konuşma	113
3.2.7. Hızlı veya Yavaş Konuşma	113
3.2.8 Konuşma Sırasında Gereksiz Vücut Hareketleri Yapma	113
3.2.9. Kelime Hazinesinin Yetersizliği	114
4. Programlarda Konuşma Eğitimi	114
4.1. 1924 Tarihli Türkçe Programında Konuşma Becerisi	114
4.2. 1926 İlk Mektep Türkçe Ders Programı.....	114
4.3. 1930 İlk Mektep Türkçe Müfredat Programı.....	115
4.4. 1936 İlkokul Türkçe Programı.....	115
4.5. 1948 İlkokul Türkçe Programı.....	115
4.6. 1968 İlkokul Türkçe Programı.....	116
4.7. 1981 İlköğretim Okulları Türkçe Eğitim Programı.....	116
4.8. 2005 Türkçe Öğretim Programında (1-8. Sınıflar)Konuşma Eğitimi	117
4.9. 2009 Türkçe Öğretim Programında (1-5. sınıflar) Konuşma Eğitimi.....	117
4.10. 2018 Türkçe Öğretim Programında Konuşma Eğitimi.....	118

5. 2018 Tarihli Türkçe Öğretim Programı (1-8. Sınıflar) Konuşma Eğitimi Kazanımları.....	119
6. Konuşmanın Unsurları.....	122
6.1. Konuşmanın Fiziksel Unsurları	122
6.1.1. Ses	122
6.1.2. Solunum.....	123
6.1.3. Soluk Alma	123
6.1.4. Soluk Verme	124
6.2. Konuşmanın Zihinsel Unsurları	124
6.2.1. Beyin.....	124
6.2.2. Bellek (Hafıza).....	124
6.3. Konuşmanın Sosyal Yönü	125
Kaynaklar.....	127

6. BÖLÜM

KELİME HAZİNESİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Giriş.....	129
1. Kelime Hazinesi	129
2. Kelime Hazinesi ve Dil Becerileri.....	130
3. Kelime Hazinesinin Önemi.....	133
4. Türkçe Dersi Öğretim Programlarında Kelime Öğretimi.....	135
5. Öğretilecek Kelimelerin Seçimi.....	138
6. Kelime Hazinesinin Geliştirilmesinde Sözlüğün Yeri	139
7. Kelime Öğretiminde Dikkat Edilmesi Gerekenler.....	142
8. Kelime Hazinesini Geliştirmede Çeşitli Program ve Yaklaşımlar.....	145
8.1. İsteğe Bağlı Kelime Öğretimi.....	145
8.2. Doğrudan Öğretim	145
8.3. Kapsamlı Kelime Öğretim Programı.....	146
8.4. Altı Adımda Kelime Öğretimi.....	147
8.5. Serbest Okuma	148
9. Kelime Hazinesini Geliştirme Stratejileri.....	148
9.1. Sesli Okuma	148
9.2. Kelime Duvarı	150
9.3. Kelime Seçme Stratejisi	152
9.4. Grafik Düzenleyiciler	153
9.4.1. Kavram Tanımlama	154
9.4.2. İlişki Ağı.....	154
9.4.3. Frayer Model	155

9.4.4. Anlam Haritalama	156
9.4.5. Kelime Haritası	157
9.4.6. Bilgi Derecelendirme Çizelgesi	158
9.4.7. Kelime Defteri	159
9.4.8. Beyin Fırtınası	160
9.5. Gruplandırmaya Dayalı Strateji ve Etkinlikler	160
9.5.1. Kelime Akıcılığı	161
9.5.2. Listele-Grupla-İsimlendir	161
9.5.3. Özellik Analizi	162
9.5.4. Farklı Kelime	162
9.5.5. Uygun Kelime	163
9.5.6. Kelime Grubu Oluşturma	163
9.5.7. Grup Adı	164
10. Kelime Öğretiminde Oyunlar	164
10.1. Grup Oyunları	164
10.1.1. Kelime Eldiveni	164
10.1.2. Çember Oyunu	165
10.1.3. Tabu	166
10.2. Kelime Öğretiminde Zekâ Oyunları	166
10.2.1. Kelime Ağı	167
10.2.2. Kelime Yerleştirme	168
10.2.3. Kelime Avı	168
10.2.4. Kelime Bağlama	169
10.3. Dijital Kelime Oyunları	170
10.3.1. Anagram	170
10.3.2. Eş Kelimeler Bilsen	171
10.3.3. Resimli Kelime Bulmaca	172
10.3.4. Kelimetre	173
11. Cümle Kurma Etkinlikleri	173
12. Türkçe Dersi Kazanımlarına Uygun Etkinlikler	175
Sonuç	178
Kaynaklar	179

7.BÖLÜM

METİNLERARASI ÖĞRETİM VE ANLAM KURMA

Giriş.....	183
1. Aktarımcı Okuma	183
2. Metin	184
3. Anlama ve Anlam Kurma Çalışmaları	187
3.1. Tek Strateji Öğretimi	187
3.2. Çoklu Strateji Öğretimi.....	188
3.3. Etkileşim ve Dönüşüm (Transactional) Temelli Strateji Öğretimi	188
3.4. Diyalojik Yaklaşım	189
3.4.1. Zengin İçeriğe Dayalı Öğretim	189
3.4.2. Müzakereye/Münazaraya Dayalı Öğretim	190
3.4.3. Münakaşaya/Tartışmaya Dayalı Öğretim	191
3.4.4. Metinlerarası Öğrenme.....	191
4. Metinlerarasılık.....	191
5. Metinlerarasılık ve Öğretim.....	192
6. Metinlerarasılığın Karakteri ve Türleri.....	198
7. Dijital Yazılımlar ve Metinlerarasılık.....	200
8. Metinlerarasılık Düzeyleri	203
9. Metinlerarasılığın Teknikleri	204
10. Metinlerarasılığın Etkileyen Görüşler	206
10.1. Edebî Eleştiri ve Metinlerarasılık.....	206
10.2. Göstergibilim ve Metinlerarasılık	206
10.3. Bilişsel Okuryazarlık Teorisi ve Metinlerarasılık.....	206
10.4. Sosyal Yapılandırmacılık ve Metinlerarasılık.....	207
11. Metinlerarasılığın Mekânı.....	207
Kaynaklar.....	210

8.BÖLÜM

DİL BİLGİSİ VE İMLA ÖĞRETİMİ

1. Dil, Ana Dili.....	213
2. Dil Bilgisi	214
3. Dil Bilgisi Öğretiminin Amaçları.....	215
4. Dil Bilgisi Öğretimi Yaklaşımları	218
4.1. Davranışçı Yaklaşımda Dil Bilgisi Öğretimi.....	218
4.2. Bilişsel Yaklaşımda Dil Bilgisi Öğretimi	219
4.3. Yapılandırıcı Yaklaşımda Dil Bilgisi Öğretimi	219

5. İlkokul ve Ortaokullarda Dil Bilgisi Öğretiminin İlkeleri	220
6. Dil Bilgisi Öğretiminde İçerik Düzenlemesi	221
6.1. Yapısalıcı İçerik Modeli	221
6.2. Durumsalıcı İçerik Modeli.....	221
6.3. Kavramsal / İşlevsel İçerik Modeli.....	222
6.4. Dil Becerisi Merkezli İçerik Modeli.....	222
6.5. Konu Merkezli İçerik Modeli	222
6.6. Belirli Alan Merkezli İçerik Modeli	222
7. Cumhuriyetten Günümüze Türkçe Programlarında Dil Bilgisi Öğretimi.....	222
8. Dil Bilgisi Öğretiminin Alanları.....	224
8.1. Ses Bilgisi Öğretimi	224
8.2. Biçim Bilgisi Öğretimi	225
8.3. Kelime Bilgisi Öğretimi.....	225
8.4. Cümle Bilgisi Öğretimi	226
8.5. İmla ve Noktalama İşaretlerinin Öğretimi	227
9. 2018 Programı Amaç ve Kazanımlarında Dil Bilgisi Öğretimi.....	227
9.1. Okuma Öğrenme Alanı Kazanımları	228
9.2. Yazma Öğrenme Alanı Kazanımları.....	229
9.3. Konuşma Öğrenme Alanı Kazanımları.....	232
10. Dil Bilgisi Etkinlik Örnekleri.....	232
Kaynaklar.....	239

9.BÖLÜM

OKUMA VE YAZMA GÜÇLÜKLERİNİN TANILANMASI VE GİDERİLMESİ

1. Okuma ve Yazma Güçlüğü.....	241
2. Okuma ve Yazma Güçlüğü Olan Öğrencilerin Erken Belirtileri	243
3. Okuma ve Yazma Güçlüğü Olan Öğrencilerin Bilişsel ve Duyuşsal Özellikleri ..	244
3.1. Zekâ	254
3.2. Dikkat	246
3.3. Bellek	247
3.4. Algı.....	248
3.5. Motivasyon.....	249
3.6. Denetim Odağı.....	249
3.7. Sosyal ve Duygusal Özellikler	250
3.8. Üst Düzey Beceriler	250
3.9. Öğrenmeye Katılım	251
4. Eğitsel Değerlendirme	252

5. Okuma ve Yazma Güçlüklerinin Giderilmesi: Sosyal, Duyuşsal ve Bilişsel Destek	254
Kaynaklar.....	258

10. BÖLÜM

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Giriş.....	261
1. Ölçme ve Değerlendirme	262
1.1. Ölçme ve Değerlendirme Periyotları.....	263
1.2. Ölçme ve Değerlendirme İlkeleri.....	263
1.3. Ölçme ve Değerlendirme Araçları.....	264
1.3.1. Sonuç Temelli Ölçme ve Değerlendirme Araçları.....	264
1.3.2. Süreç Temelli Ölçme ve Değerlendirme Araçları.....	268
2. Türkçe Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme	274
2.1. Konuşma Becerisini Ölçme ve Değerlendirme	274
2.2. Yazma Becerisini Ölçme ve Değerlendirme	275
2.3. Dinleme Becerisini Ölçme ve Değerlendirme	277
2.4. Okuma Becerisini Ölçme ve Değerlendirme	277
Sonuç.....	279
Kaynaklar.....	280

11. BÖLÜM

METİNLER VE METİNLERLE İLGİLİ ANLAM KURMA SORULARI

1. Metin Kavramı.....	285
1.1. Metinsellik	286
1.1.1. Metin içi ölçütler.....	286
1.1.2. Alıcıya yönelik ölçütler	286
2. Metin Türleri.....	287
2.1. Bilgi Verici Metinler	288
2.2. Hikâye Edici Metinler.....	290
2.2.1. Hikâye Edici Metinleri Meydana Getiren Unsurlar.....	290
2.2.1.1. Olay	290
2.2.1.2. Kurgu (Olay Zinciri).....	290
2.2.1.3. Çatışma (Problem Durumu).....	290
2.2.1.4. Karakterler (Şahıs Kadrosu).....	291
2.2.1.5. Sahne (Uzam/Mekân).....	291
2.2.1.6. Zaman.....	292

2.2.1.7. Bakış Açısı (Anlatıcı)	292
2.3. Şiirler	293
3. Metinlerle İlgili Anlam Kurma Soruları.....	293
3.1. Soruluş Amaçlarına Göre Sorular.....	295
3.1.1. Metin Şemasıyla İlgili Sorular	295
3.1.2. İçerikle İlgili Sorular	298
3.1.2.1. Kimlik Belirlemeye Yönelik Sorular	298
3.1.2.2. Listeleme Türü Sorular	298
3.1.2.3. Özetleme.....	298
3.1.2.4. Başlık Bulmaya Dönük Sorular	299
3.1.2.5. Ana Fikir Bulmaya Dönük Sorular	299
3.1.2.6. Örneklendirme Türü Sorular.....	300
3.1.2.7. Tahmin Etmeye Dayalı Sorular	300
3.2. Soruluş Yerine Göre Sorular	300
3.2.1. Metin Üstü Sorular	300
3.2.2. Okuma Esnasında Okumanın Ölçülmesi.....	301
3.2.3. Metin Altı Sorular.....	301
3.3. Türüne Göre Sorular.....	302
3.3.1. Açık Uçlu Sorular	302
3.3.2. Çoktan Seçmeli Sorular	302
3.4. Gerektirdiği Bilişsel Süreçlere Göre Sorular.....	305
3.4.1. Yüzeysel Anlam Kurma Soruları	305
3.4.2. Derinlemesine Anlam Kurma Soruları.....	306
3.5. Cevabın Kaynağına Göre Sorular	306
3.5.1. Cevabı Metin İçinde Olan /Metin İçi Anlam Kurmayı Gerektiren Sorular	306
3.5.2. Cevabı Metin Dışında Olan/Metin Dışı Anlam Kurmayı Gerektiren Sorular	306
3.5.3. Metinlerarası Anlam Kurmayı Gerektiren Sorular	307
Kaynaklar.....	309

12. BÖLÜM

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANILABİLECEK ARAÇ, GEREÇ VE MATERYALLER

Giriş.....	311
1. Öğretim Teknolojisi ve Materyal İle İlgili Temel Kavramlar	311
2. Türkçe Öğretimi Araçları	312
2.1. Yazı Tahtaları	312

2.2. Etkileşimli Tahtalar	313
2.3. Bilgisayar	313
2.4. Televizyon	314
2.5. Projeksiyon	314
3. Yazılı Materyaller.....	314
3.1. Ders Kitapları	314
3.2. Elektronik Kitaplar (E-kitap).....	314
3.3. Resimli Kitaplar.....	315
3.4. Çalışma Yaprakları (Çalışma Kâğıtları)	315
4. Grafik Düzenleyiciler.....	316
4.1. Kavram Haritası	316
4.2. Zihin Haritası	317
4.3 Balık Kılçığı.....	318
4.4. Hikâye Haritası.....	319
5. Üç Boyutlu Materyal.....	319
5.1. Kuklalar	319
5.2. Nesne ve Modeller	320
6. Görsel Materyaller.....	320
6.1. Resimler.....	321
6.2. Karikatürler.....	322
6.3. Fotoğraf	323
6.4. Şemalar	323
6.5. Grafikler	324
6.5.1. Grafik Türleri	324
6.6. Bulmacalar	326
6.7. Posterler.....	326
6.8. Power Point Sunuları	327
7. Materyal Örnekleri.....	327
Kaynaklar.....	330

13.BÖLÜM

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE STRATEJİ, YÖNTEM VE TEKNİKLER

Giriş.....	333
1. Öğretim Stratejileri	334
1.1. Sunuş Yoluyla Öğretim	334
1.2. Buluş Yoluyla Öğretim	335
1.3. Araştırma İnceleme Yoluyla Öğretim	336
1.4. İşbirlikli Öğretim	337

2. Öğretim Yöntemleri	338
2.1. Anlatım	339
2.2. Soru-Cevap	339
2.3. Tartışma	340
2.4. Görsel Sunu.....	340
2.5. Problem Çözme	343
2.6. Proje Tabanlı Öğrenme	344
2.7. Örnek Olay.....	344
2.8. Eğitsel Oyun	345
2.9. Grupla Öğrenme	345
2.10. Drama	346
2.11. Senaryo.....	346
2.12. Özerk/Bağımsız Öğrenme	349
2.13. Gösterip Yaptırma	350
2.14. Sesli Düşünme.....	351
3. Öğretim Teknikleri.....	352
3.1. Beyin Fırtınası	353
3.2. Kavram Haritası	353
3.3. Zihin Haritası	355
3.4. Rol Oynama	356
3.5. Balık Kılçığı.....	357
3.6. Not Alma.....	358
3.7. Altı Şapkalı Düşünme.....	358
3.8. İstasyon.....	359
3.9. KWL.....	361
3.10. Tahmin Etme	362
3.11. 5N1K.....	362
3.12. Dijital Hikâye Oluşturma.....	362
Kaynaklar	366

14. BÖLÜM TÜRKÇE EĞİTİMİNDE DRAMA

Giriş.....	369
1. Drama	370
1.1. Dramanın Ögeleri	371
1.2. Dramanın Aşamaları	373
1.2.1. Isınma-Hazırlık.....	373
1.2.2. Canlandırma	374

1.2.3. Değerlendirme-Tartışma	374
1.3. Dramada Kullanılan Bazı Teknikler	375
1.3.1. Doğaçlama	376
1.3.2. Rol Oynama.....	376
1.3.3. Dramatizasyon	376
1.3.4. Donuk İmge.....	377
1.3.5. Anlatı Tekniği.....	377
1.3.6. Rol İçinde Yazma	377
1.3.7. Sözsüz-Sessiz Canlandırma (Pantomim)	378
1.3.8. Öğretmenin Rolde Olması	378
1.3.9. Toplantı Düzenleme	378
1.3.10. Düşünce İzleme	379
1.3.11. Geriye Dönüş	379
1.3.12. Bilinç Koridoru	379
1.3.13. Röportaj-Söyleşi-Sorgu-Görüşme.....	379
2. Türkçe Öğretimi ve Drama	380
3. Türkçe Öğretiminde Dramanın Kullanılmasına Yönelik Uygulama Örnekleri....	382
Kaynaklar.....	387

15.BÖLÜM

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ

1. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılabilecek İlkeler	392
1.1. Kullanılan Dilin Öğretilmesi (Kullanılabilirlik İlkesi)	393
1.2. Telaffuza Önem Verme.....	394
1.3. Girdi İlkesi, Ders İşleme Tekniği ve Dil Bilgisi Sıralamasının Önemi.....	394
1.4. Uygulama İlkesi, Tekrar İlkesi ve Herkese Eşit Söz Hakkı Tanınması.....	394
1.5. İdeal Öğretim Hızının Belirlenmesi ve Öğrencinin Öğreneceği Kadar Bilgi Verilmesi.....	394
1.6. Öğrencinin Yalnızca Öğrendiklerinden Sorumlu Tutulması (Sorumluluk İlkesi)	395
2. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılabilecek Yöntemler	395
2.1. Okuma Yöntemi	396
2.2. Dil Bilgisi Yöntemi	396
2.3. Dil Bilgisi-Çeviri Yöntemi	396
2.4. Tan-Gau Yöntemi	397
2.5. Fiziksel Tepki Yöntemi	397
2.6. Yeni Yöntem	397
2.7. Sauveur-Heness Yöntemi.....	397

2.8. Doğal Yöntem	397
2.9. Berlitz Yöntemi	398
2.10. Sözlü Yöntem	398
2.11. İşitme Temelli Dil Yöntemi	398
3. Türkçede Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılabilecek Teknikler	398
3.1. Anlatma Tekniği	399
3.2. Beyin Fırtınası	399
3.3. Gösteri	399
3.4. Soru-Cevap Tekniği	400
3.5. Oyunlaştırma (Dramatizasyon) Tekniği	400
3.6. Benzetim Tekniği	400
3.7. Altı Şapkalı Düşünme Tekniği	400
3.8. Kavram Haritaları	400
3.9. Eğitici Oyunlar	401
3.10. Tümevarım	401
3.11. Tümdengelim	401
3.12. Küme Çalışması	401
3.13. Münazara/Tartışma Tekniği	402
4. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Materyaller	402
5. Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Ders Kitapları	405
Kaynaklar	407

16.BÖLÜM

GÖRME, İŞİTME SAĞLIĞI VE İLK OKUMA VE YAZMA SÜRECİNDEKİ ÖNEMİ

Giriş	411
1. Görme İle İlgili Yapılan Çalışmaların Değerlendirilmesi	412
1.1. Göz ve Okuma	414
1.2. Göz Hareketleri ve Göz Ses Uzaklığı	418
1.3. Görsel Ayrım	419
1.4. Hızlı Okuma ile Gözün İlişkisi	420
2. İşitme ile İlgili Çalışmaların Değerlendirilmesi	422
2.1. İşitsel Kusurlar	424
2.2. İşitsel Ayrım	427
3. Sonuç ve Öneriler	428
3.1. Sonuçlar	428
3.2. Öneriler	428
Kaynaklar	430

17. BÖLÜM

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE UYGULAMA ÖRNEKLERİ

1. Hazırlık Aşaması	435
1.1. Metne Hazırlık.....	435
1.1.1. Metne Hazırlık Aşaması Etkinlik 1	435
1.2. Anahtar Kelimelerle Çalışma	436
1.2.1. Anahtar Kelimelerle Çalışma Etkinlik 1	436
1.2.2. Anahtar Kelimelerle Çalışma Etkinlik 2.....	437
1.3. Gözden Geçirme ve Tahmin Etme	438
1.3.1. Metni Gözden Geçirme ve Tahmin Etme Etkinlik 1	438
1.3.2. Gözden Geçirme ve Tahmin Etme Etkinlik 2.....	439
1.4. Amaç Belirleme; Tür, Yöntem ve Teknik Belirleme.....	439
1.4.1. Amaç Belirleme; Tür, Yöntem ve Teknik Belirleme Etkinlik 1	440
1.4.2. Amaç Belirleme; Tür, Yöntem ve Teknik Belirleme Etkinlik 2	440
2. Anlama Aşaması.....	441
2.1. Metni Dinleme	443
2.1.1. Metni Dinleme Etkinlik 1	443
2.2. Metni Okuma	443
2.2.1. Metni Okuma Etkinlik 1	444
2.2.2. Metni Okuma Etkinlik 2.....	444
2.3. Anlamı Bilinmeyen Kelimelerle Çalışma.....	445
2.3.1. Anlamı Bilinmeyen Kelimelerle Çalışma Etkinlik 1	445
2.4. Görsel Okuma	446
2.4.1. Görsel Okuma Etkinlik 1	447
2.5. Metni İnceleme.....	447
2.5.1. Metin İnceleme Aşaması Etkinlik 1	448
2.5.2. Metni İnceleme Etkinlik 2	448
2.6. Söz Varlığını Geliştirme	449
2.6.1. Söz Varlığını Geliştirme Etkinlik 1.....	449
3. Metin Aracılığıyla Öğrenme	451
3.1. Günlük Hayatla İlişkilendirme	451
3.1.1. Günlük Hayatla İlişkilendirme Etkinlik 1	451
3.2. Diğer Derslerle İlişkilendirme.....	452
3.2.1. Diğer Derslerle İlişkilendirme Etkinlik 1	452
3.3. Araştırma	453
3.3.1. Araştırma Etkinlik 1	453
3.3.2. Araştırma Etkinlik 2.....	453
4. Kendini İfade Etme Aşaması.....	454

4.1. Kendini İfade Etmeye Hazırlık.....	454
4.2. Konuşma, Yazma ve Görsel Sunu	455
4.3. Konuşma, Yazma ve Görsel Sunu Etkinlik 1	455
5. Ölçme ve Değerlendirme	456
Yazarlar Hakkında.....	461

1. BÖLÜM

CUMHURİYET’İN İLANINDAN GÜNÜMÜZE TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Doç. Dr. Aysel DEMİROĞLU MEMİŞ

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi

Tanzimat Dönemi öncesi ihmal edilen ana dil eğitimine Cumhuriyet’in ilanına kadar olan süreçte önemli bir yer ayrılmıştır. II. Mahmut zamanında yapılan islahatlarla beraber devlet yönetimi yazışmaları için sade bir dil kullanımına ihtiyaç duyulmuş, bu süreçte halkın desteğine ihtiyaçtan dolayı da gazete ve dergilerin kullandığı dil sadeleştirilmiştir (Göğüş, 1970, s.127-140). 1869 tarihli Maarif-i Umumiye Nizamnamesi ile Sibyan Mekteplerinin süresi 4 yıl olarak açıklanmış ve Tanzimat döneminde bile belli birer programı olmayan okullara Usul-i Cedide Veçhile Elifba, Yazı Talimi gibi derslerin de bulunduğu bir program hazırlanmıştır (Akyüz, 2013, s.163). 1891 yılında değişen programlar ile ana dil ders saatleri artırılmış, 1913 yılında ana dil derslerine yönelik değişen program ve yöntemler Cumhuriyet dönemine kadar sürmüştür (Göğüş, 1970, s.132,134).

Göğüş (1970, s.140), ilköğrenimin yaygınlaştırılmasını Cumhuriyet yönetiminin başlıca amaçlarından biri olarak ifade etmiştir. Mustafa Kemal Atatürk, İstiklâl Savaşı’nın en kritik günlerinde bir yandan cumhuriyeti kurma çalışmalarını sürdürürken, diğer yandan eğitime ilişkin çalışmalara yönelmiştir. Birinci Maarif Kongresi ve Heyet-i İlmiye çalışmalarının sürece büyük katkısı olmuştur (TTKB, https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29164441_heyeti_ilmiye.pdf). 15 Temmuz 1921’de 250’den fazla kadın ve erkek öğretmenin katılımıyla Ankara’da toplanan Maarif Kongresi’ni Atatürk cepheden gelerek açmış, teker teker ellerini sıktığı öğretmenlere “Gelecekteki Kurtuluşumuzun Saygıdeğer Öncüleri” hitabıyla tarihi bir açılış konuşması yapmıştır (Akyüz, 2013, s.320,321). Kongrenin son toplantısında ilk ve ortaöğretimin hedefi ve programı hakkında yapılan tartışmalar sonucunda kongreye katılanların tümü eğitimi sadeleştirme, uygulanabilir hâle getirme ve mahallileştirme konularında tam bir görüş birliği içerisinde olmuşlardır. Eğitim alanında gerçek anlamda ilk teşkilatlanma çalışmalarına 1923 yılında başlanmıştır. Bu çalışmalar sonucunda eğitim teşkilatı ilmî ve

idari olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin eğitim politikalarının belirlendiği, eğitim meselelerinin tanınmış eğitimcilerin fikir, düşünce ve tecrübelerinden yararlanarak tartışılıp karara bağlandığı ve belli bir uygulama gücü olan Heyet-i İlmiye toplantılarında; ilkokul öğretim süresinin altı yıldan beş yıla indirilmesi, öğretim programlarının geliştirilmesi, ders kitaplarının yazdırılması, ortaokul ve liselerin ayrı ayrı birer bölüm hâline getirilmesi ve her ikisinin sürelerinin üçer yıl olarak tespit edilmesi gibi konularla ilgili inceleme komisyonları kurulmuş, komisyonlarca hazırlanan raporlar genel kurulda tartışılmış, alınan kararların büyük bir kısmı uygulamaya konulmuştur (TTKB, https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29164441_heyeti_ilmiye.pdf). 3 Mart 1924 tarihli Tevhid-i Tedrisat Kanunu tüm eğitim-öğretim kurumları Eğitim Bakanlığı'na bağlanarak öğretim birliği sağlanmış, mevcut dağınıklık sona erdirilmiş ve ortak bir amaca yönelik eğitim sürecine adım atılmıştır (Tevhid-i Tedrisat Kanunu, 1924; Akyüz, 2013, s.330). Tevhid-i Tedrisat Kanunundan sonra ilk iş okulların öğretim programlarında yer alan derslerin ve ders müfredatlarının gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesi olmuştur (Aslan, 2010, s.218).

1. İlkokul Türkçe Programları

1.1. 1924 İlk Mektep Türkçe Müfredat Programı

Tevhid-i Tedrisat Kanunu sonrasında Cumhuriyetin ilk programı olma özelliğini genel amaçlarının olmaması nedeniyle 1926 programına bırakan ve taslak niteliğinde değerlendirilen 1924 İlk Mektepler Müfredat Programı'nda Türkçe derslerine büyük bir önem verilmiştir (Aslan, 2011, s.726). Bu programda Türkçe dersleri; Elifba (Alfabe), Kıraat (Okuma)-İnşad (Şiir), İmlâ, Sarf (Dilbilgisi), Tahrir (Kompozisyon) ve Yazı olarak ayrı dersler şeklinde yer almıştır. Birinci sınıfta haftada 12 saat olarak belirlenen Elifba dersinde 1918 yılında Nüzhet Sabit tarafından "Kelime Usulü ile Elifba" adlı kitabında ortaya koyduğu kelimedden başlayan çözümleme yönteminin kullanımı kabul edilmiş, kelimeyi öğrenciye heceletmek yasaklanmış, harflerin isimleriyle değil ses olarak öğretilmesi istenmiştir (Göğüş, 1970, s.140). Alınan kararlar ve önerilerle birlikte öğretmenler ilk okuma ve yazma sürecinde ses (savtî) ve çözümleme (kelime) yöntemlerinden birini seçmek ve uygulamakta serbest bırakılmıştır (Şahbaz, 2005, s.288). Bununla birlikte okuma-yazma süreci birlikte ilerleyecek, anlamlı hece ve kelimelerle çalışılacak, tekrar çalışmaları yapılacaktır (Temizyürek, Balcı, 2015, s.21-22).

Bu programın uygulaması sırasında Türkçe dersleri ikinci sınıflarda 9, üçüncü sınıflarda 8, dördüncü ve beşinci sınıflarda 7 saattir (Kurudayıoğlu, Soysal, 2016, s.566). Harf devrimi henüz yapılmadığından eski alfabaya göre hazırlanmış